

**PROGRAMA D'ÚS DE L'EQUIPAMENT CULTURAL
CAN GIBERT. MONISTROL DE MONTSERRAT
PROPOSTA B**

**AJUNTAMENT DE MONISTROL DE MONTSERRAT
ÀREA DE CULTURA DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA**

Maig 2005

TRIFUSIÓ
projectes culturals

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

**PROGRAMA D'ÚS DE L'EQUIPAMENT CULTURAL
CAN GIBERT
PROPOSTA B
Ajuntament de Monistrol de Montserrat
Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona**

El present document recull la proposta de programa relativa al primer àmbit d'intervenció que es creu necessari pel seguiment i assessorament sobre les funcionalitats de l'equipament cultural Can Gibert, ubicat al municipi de Monistrol de Montserrat, en el procés de la seva rehabilitació i obertura a la població.

PRIMER ÀMBIT. Objectius. Possibilitats de continguts i programa. Definició de la gestió. Diagnosi de necessitats.

SEGON ÀMBIT. Arquitectònic. Assessorament de necessitats tècniques i d'infraestructura funcional.

TERCER ÀMBIT. Obertura. Establir els primers continguts l'equipament en funció de les prioritats de diagnosi i els recursos disponibles.

Per encàrrec de l'Oficina d'Estudis i Recursos Cultura de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona **TRIFUSIÓ, Projectes Culturals**, ha portat a terme l'elaboració del document tècnic necessari per tal que el projecte global es realitzi amb les màximes garanties d'adequació als objectius.

OBJECTIUS DEL PROGRAMA¹

Monistrol de Montserrat és una vila amb tradicions culturals arrelades, amb un patrimoni arquitectònic de pes i una orografia peculiar que vertebrava el seu creixement.

L'obertura d'un equipament cultural de les característiques de Can Gibert haurà d'establir ponts entre les activitats culturals tradicionals i les noves necessitats de creació, formació i difusió cultural actual de la Vila.

Obrir-se a les inquietuds de la ciutadania i oferir, des de l'administració, eines de desenvolupament personal, cívic i de relació social són, doncs, un dels primers objectius.

El nou equipament cultural haurà de cobrir expectatives d'agents culturals existents i, alhora, treballar en la difusió cultural a nivell d'usuaris en general i de la ciutadania de Monistrol de Montserrat en particular.

Així, i a nivell genèric, els objectius programàtics de l'equipament s'haurien de moure a l'entorn de:

¹ Fa referència a l'anomenat a l'antic projecte com a "Centre Cultural", és a dir, les plantes superiors a partir del nivell de la pl. del Bo-Bo.

- Impuls a les dinàmiques de cultura i proximitat, potenciant les relacions socials i cíviques.
- Creació i difusió de la cultura: equipament de referència en temes de cultura popular, divulgació de les arts plàstiques i escèniques, divulgació tècnico-científica, formació i reflexió sobre temes d'àmbit social i humà.
- Alfabetització vers les tecnologies de la informació.
- Referent d'informació i divulgació patrimonial i turística.
- Contenedor i catalitzador de joves inquietuds artístiques.

En definitiva, obrir a la ciutadania un espai de trobada, de reflexió i de formació personal, enriquint, alhora, el teixit participatiu i el civisme ciutadà vers el conjunt de la població.

A destacar un aspecte important: la singularitat de l'equipament a nivell arquitectònic i la seva situació a la trama urbana, dignifiquen el seu entorn i pot esdevenir un referent d'orgull per cívic i ciutadà.

Només la seva presència és un element que potencialment millora la qualitat de vida dels vilatans i vilatanes i per això cal que la seva qualitat constructiva i de servei sigui acurada. És un símbol d'identitat de la població i per tant de la seva gent.

Així, doncs, tenim un monument i alhora un instrument. Un símbol històric patrimonial i una infraestructura de dotació amb voluntat de servei públic.

POSSIBLE TIPOLOGIES D'ACTIVITATS. CONTINGUT

Enumerem elements de contingut a nivell genèric que necessàriament caldrà contextualitzar en funció de la demanda de la ciutadania i el recursos disponibles.

INFORMACIÓ

- ❑ Informació d'actes i activitats de tota mena, tant d'àmbit local com comarcal.
- ❑ Informació patrimonial i turística. Complementaria a la donada al punt d'informació instal·lat a l'estació del "cremallera" i concretant rutes de visita i programes de divulgació del patrimoni.
- ❑ Recollida de dades sobre necessitats de formació cultural, activitats d'interès, agents culturals de la població i indicadors socials.

EXPOSICIONS TEMPORALS

De petit format.

- ❑ Sobre creadors locals o comarcals.
- ❑ Divulgació sobre patrimoni.
- ❑ De divulgació promogudes per entitats locals.
- ❑ Itinerants de divulgació o informació promogudes per administracions públiques i/o entitats privades.

REFLEXIÓ SOBRE TEMÀTICA SOCIO-CULTURAL

- Xerrades, conferències, seminaris i cursos abocats a la reflexió sobre qualsevol temàtica d'interès de la població: cultura popular, patrimoni, solidaritat, medi ambient, relacions socials, cultura tecno-científica, etc.

BIBLIO@CCÉS

- Esdevenir l'element que aporta permanentment, informació dels recursos del sistema de lectura pública.
- Complementar els serveis de bibliobús amb serveis addicionals a la realitat municipal.
- Ser un espai de trobada i de socialització, de consulta de documents, entre ells aquells que fan referència a la localitat.

FORMACIÓ I DIVULGACIÓ DE LA CULTURA

- Tallers sobre cultura tradicional popular: gegants, dimonis i bèsties de foc, castells, música tradicional, etc.
- Arts plàstiques: tallers de pintura i dibuix, escultura, ceràmica i teixits.
- Escèniques: tallers de teatre, música i dansa.
- Assaig de grups locals de música: acústica i elèctrica.
- Audiovisuals: fotografia, vídeo, cinema, etc.
- Noves tecnologies: alfabetització informàtica i tallers d'imatge digital.
- Tècnico-científiques i mediambientals.

REPRESENTACIONS DE PETIT FORMAT

- Monòlegs i diàlegs teatrals.
- Audicions musicals.
- Projeccions (Cine-Fòrum).
- Teatre de titelles i contes per a infants.

MITJANS DE COMUNICACIÓ

- Edició de revistes i publicacions de caire local.
- Set de radio amb difusió local

LLETRES

- Presentació i xerrades sobre autors, llibres i publicacions.
- Programes de suport a la lectura, en col·laboració amb el servei de Biblioteca.

SERVEI A L'ASSOCIACIONISME I ENTITATS

- Assaig i reunions d'entitats vinculades amb les arts escèniques, música...
- Espai de debat, exposició i reunió d'entitats relacionades amb les arts plàstiques i visuals.
- Trobades, presentacions, celebracions (actes d'entitats).
- Reunions d'associacions i entitats veïnals.

PROGRAMA D'ÚS I ADEQUACIÓ D'ESP AIS

La definició del programa d'ús de l'equipament cal establir-ho d'acord amb els objectius genèrics i amb el criteris següents de referència ciutadana i ús públic, utilitat instrumentat i polivalència que caldrà tenir presents a tot hora en la definició del projecte arquitectònic.

Referència ciutadana i ús públic.

L'equipament és una edificació de valor patrimonial de la població, és representant d'un moment històric i ara es recull i reutilitza amb un canvi d'ús dirigit a donar un servei públic. És, doncs, un element representatiu de la vila i aquest caràcter de representació institucional ha de manifestar-se a nivell formal.

La seva ubicació i entorn és excel·lent i ara cal correspondre als valors anteriors amb prou cura del seu disseny i nivells d'acabat.

Cal una correcta senyalització per tota la vila per facilitar l'accés (també recorda als vilatans la seva presència).

Cal un estudi i valoració de la seva denominació.

I cal apuntar la necessitat de completar la titularitat pública de tot l'edifici, afectant, i per tant protegint, els espais d'us privat als baixos del immoble. Aquesta afectació pot ser amb un model de llarg termini, però caldria aprofitar el moment per introduir-la en algun tipus de llistat patrimonial o allò que els tècnics urbanistes aconsellin.

Utilitat instrumental.

La seva funcionalitat de servei públic s'ha de manifestar amb l'adequada disposició de recursos, tan humans com materials, en el moment de la seva posta en marxa. Així, a nivell de disseny, cal una correcta disposició del seus

espais. Organitzant-los de manera racional en funció del seu ús (distribució per plantes, facilitat de circulacions interiors, dotació d'instal·lacions climàtiques i acústiques adequades, etc.)

Son fonamentals unes superfícies mínimes adequades a les activitats a desenvolupar en els diferents espais.

I finalment, cal un disseny que faciliti el manteniment i neteja de l'equipament.

Polivalència.

Un equipament cultural de les característiques de Can Gibert ha de definir-se a partir de la seva polivalència. Aquest concepte incomoda la planificació d'usos, justament pel sentit de "multi-ús" que representa. Malgrat això cal definir uns trets genèrics de cada espai polivalent que l'aproparan més a l'activitat a desenvolupar.

Així els espais amb necessitats de polivalència cal acotar-los dins una família d'activitats concretes.

Per altra banda els aspectes de polivalència afecten sobre tot a materials constructius i la dotació d'instal·lacions tècniques funcionals.

De l'espai disponible considerem com a interessant dotar l'equipament amb les següents tipologies d'espais:

Sales amb polivalència d'ús: Sala d'exposició, Sala d'actes, Sala d'assaig, Aules – reunions, Obrador.

Sales d'ús específic: Sala de informàtica, sala d'assaig música elèctrica, enregistrament i radio, despatx de gestió.

Espais de serveis: Magatzems, maquinaria d'instal·lacions i manteniment, accessibilitat adaptada i serveis WC.

Seguidament mostrem unes fitxes amb les característiques que haurien de reunir els diferents espais proposats. Es mostren distribuïdes per una possible ubicació per plantes en funció de la densitat i prioritat d'us.

PLANTA BAIXA

Vestibul-Recepció i Sala d'exposicions.

	1
FUNCIONALITAT	CARACTERÍSTIQUES
Nom de l'espai	Vestíbul - Recepció
Funció de l'espai	1. Accés 2. Informació
Ubicació	Pl. Baixa. Carrer Sant Joan.
Vinculació d'espais	1. Escales – Ascensor 2. Sala d'exposició i Espera 3. Lavabo adaptat P.B.
Superfície estimada	30 m ²
Instal·lacions específiques	Al taulell de recepció: 1. Telefonía xarxa P. 1 2. Connexió xarxa intranet
Il·luminació	General i específica taulell
Mobiliari	Taulell de recepció, cadires espera.
Materials aconsellats	Nobles (fusta, pedra...)

2	
FUNCIONALITAT	CARACTERÍSTIQUES
Nom de l'espai	Sala d'exposició i espera
Funció de l'espai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Exposicions temporals de petit format 2. Sala d'espera i relació.
Ubicació	Pl. Baixa Carrer Sant Joan
Vinculació d'espais	Amb el vestíbul i amb accés directe e independent al carrer.
Superfície estimada	50 m ²
Instal·lacions específiques	Lluminàries en regleta.
Il·luminació	General i lluminàries spot
Mobiliari	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suports murals per exposició i peanyes centrals. 2. Butaques espera i relació. 3. "Revisters".
Materials aconsellats	Laminats o pladur a parets amb color blanc, suport "repintable" per a diferents exposicions.

Degut a les dimensions mínimes de la zona d'accés, cal crear una polivalència entre aquesta i l'espai d'exposició. Aquest espai pot tenir la funcionalitat d'espera i relació de usuaris necessària per a complir l'objectiu de interrelació d'agents cultural i usuaris sobretot en períodes en els que no s'instal·li cap exposició. En períodes expositius aquesta funcionalitat pot quedar reduïda però en ús.

PLANTA PRIMERA

Sala d'Actes, Terrassa, aula convencional i aula d'informàtica..

3	
FUNCIONALITAT	CARACTERÍSTIQUES
Nom de l'espai	Sala d'actes
Funció de l'espai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conferenciés, presentacions, xerrades i taules rodones. 2. Audicions i espectacles de molt petit format. 3. Exposició de temporalitat curta
Ubicació	Pl. primera
Vinculació d'espais	Terrassa, magatzem, espai vestidor
Superfície estimada	85 m ²
Instal·lacions específiques	<ul style="list-style-type: none"> • Pre-instal·lació línies de so • Pre-instal·lació línies de senyal de projecció • Escomesa específica il·luminació mínim 18 Kw. • Lluminàries en regleta • Control de il·luminació centralitzat
Il·luminació	<ol style="list-style-type: none"> 1. General 2. Mural en regleta 3. Específica tarima
Mobiliari	<ul style="list-style-type: none"> • 8 tarimes d'alçada regulable 2x1 m. • 80 cadires plegables o apilables • Taula presidència plegable amb pre-instal·lació microfònica • Moble per controls de llum i so. • Suports de sistemes de projecció • Pantalla
Materials aconsellats	Absorbents acústics en colors foscos i mates
Observacions	Cal un estudi concret per a la futura instal·lació d'aparell de so, Projectors d'imatge i il·luminació mòbile

	4
FUNCIONALITAT	CARACTERÍSTIQUES
Nom de l'espai	Terrassa
Funció de l'espai	<ul style="list-style-type: none"> • Trobades i presentacions • Espectacles de petit format, audicions-cafè • Tot al aire lliure
Ubicació	Pl. primera
Vinculació d'espais	Accés per la Sala d'actes
Superfície estimada	170 m ²
Instal·lacions específiques	Escomesa específica il·luminació mínim 24 kW.
Il·luminació	General
Mobiliari	
Materials aconsellats	Paviment resistent rugós
Observacions	Baranes (Activitats infantils)

	5
FUNCIONALITAT	CARACTERÍSTIQUES
Nom de l'espai	Biblio@ccés
Funció de l'espai	Sala de lectura. Complement Bibliobus
Ubicació	Pl. primera
Vinculació espacial	Distribuïdor
Superfície estimada	49 m ²
Instal·lacions específiques	<ul style="list-style-type: none"> • Intranet local. Connexió ADSL • Línia elèctrica independent • Telefonía xarxa P2 • Instal. 4 unitat PC
Il·luminació	General
Mobiliari	Prestatges i taules Sala de lectura Taules per ordinadors.
Materials aconsellats	De colors clars

		6
FUNCIONALITAT	CARACTERÍSTIQUES	
Nom de l'espai	Magatzem Pl. 1	
Funció de l'espai	Magatzem per aparells de so i llum, Microfonia i elements de projecció. Complements de mobiliari	
Ubicació	Pl. primera	
Vinculació espacial	Amb la sala d'actes	
Superfície estimada	10 m ²	
Instal·lacions específiques		
Il·luminació		
Mobiliari	Prestatges	

PLANTA SEGONA

Sala d'assaig, Despatx de gestió, aula convencional i buc d'assaig.

	7
FUNCIONALITAT	CARACTERÍSTIQUES
Nom de l'espai	Aula
Funció de l'espai	Formació - Reunions
Ubicació	Pl. segona
Vinculació d'espais	Distribuïdor
Superfície estimada	27 m ²
Instal·lacions específiques	
Il·luminació	General
Mobiliari	Convencional d'aula.

	8
FUNCIONALITAT	CARACTERÍSTIQUES
Nom de l'espai	Buc d'assaig
Funció de l'espai	<ul style="list-style-type: none"> • Buc d'assaig per a grups musicals • Estudi d'enregistrament • Set de radio
Ubicació	Pl. Segona
Vinculació d'espais	Set de control-enregistrament
Superfície estimada	22 m ²
Instal·lacions específiques	<ol style="list-style-type: none"> 1. Insonorització (Inclou porta i finestra) 2. Línia elèctrica independent amb múltiples endolls 3. Preinstal·lació de línies de senyal i potencia per a so vinculades al set d'enregistrament i control.
Il·luminació	General
Mobiliari	Taula suport per a aparells de so
Materials aconsellats	Materials específics per la insonorització d'estudi.

		9
FUNCIONALITAT	CARACTERÍSTIQUES	
Nom de l'espai	Set d'enregistrament	
Funció de l'espai	Controls per enregistrament i radio	
Ubicació	Planta segona	
Vinculació d'espais	Buc d'assaig a traves d'un vidre (peixera)	
Superfície estimada	7 m2	
Instal·lacions específiques	<ul style="list-style-type: none"> • Línia elèctrica independent • Preinstal·lacions de línies de senyal de so 	
Il·luminació		
Mobiliari	Taula suport pels aparells	
Materials aconsellats	Insonorització raonable	

		10
FUNCIONALITAT	CARACTERÍSTIQUES	
Nom de l'espai	Sala d'assaig	
Funció de l'espai	<ul style="list-style-type: none"> • Tallers d'arts escèniques i corporals • Assaig musical per a instruments acústics • Balls de saló, loga, preparació al part... 	
Ubicació	Planta segona	
Vinculació d'espais	Distribuïdor	
Superfície estimada	65 m2	
Instal·lacions específiques	Preinstal·lació senyal per so	
Il·luminació	General + indirecta	
Mobiliari	Armari per a materials varis.	
Materials aconsellats	Paviment de fusta, parets de materials càlids, colors pastel. Materials absorbent acústic.	

		11
FUNCIONALITAT	CARACTERÍSTIQUES	
Nom de l'espai	Despatx	
Funció de l'espai	Despatx de gestió de l'equipament	
Ubicació	Segona planta	
Vinculació d'espais	Amb magatzem materials fungibles i oficina	
Superfície estimada	20 m ²	
Instal·lacions específiques	Per a 2 punts de treball <ol style="list-style-type: none"> 1. Telefonía xarxa P. 3 i P.4 2. Connexió xarxa intranet 3. Porter electrònic - control d'accés 	
Il·luminació	General i punts de treball	
Mobiliari	2 taules despatx, armaris-arxivadors i altres d'oficina	
Materials aconsellats	Càlids. Fusta. Colors pastel.	

		12
FUNCIONALITAT	CARACTERÍSTIQUES	
Nom de l'espai	Magatzem del despatx.	
Funció de l'espai	Magatzem per a materials d'oficina, fungibles i carteria	
Ubicació	Segona planta	
Vinculació d'espais	Despatx de gestió	
Superfície estimada	6 m ²	
Instal·lacions específiques		
Il·luminació		
Mobiliari	Prestatgeries	

PLANTA TERCERA
Obrador

	13
FUNCIONALITAT	CARACTERÍSTIQUES
Nom de l'espai	Obrador
Funció de l'espai	<ul style="list-style-type: none"> • Obrador d'arts plàstiques • Espai d'acollida peregrins a Montserrat • Sala de reserva per a usos diversos
Ubicació	Tercera planta
Vinculació d'espais	
Superfície estimada	155 m2
Instal·lacions específiques	<ul style="list-style-type: none"> • Piques per neteja d'instruments de pintura • Connexió elèctrica per un forn de ceràmica.
Il·luminació	General + indirecta (no fluorescent)
Mobiliari	Armari per a utensilis d'arts plàstiques
Materials aconsellats	Paviment de fàcil neteja (gres o similar). Algun tram de paret amb suro o materials per fixar paper o tela

PROPOSTA DE GESTIÓ

Prèviament a l'obertura d'un equipament cultural a la població, és del tot necessari plantejar-se els models per a la seva futura gestió.

Tot seguit s'apunten algunes consideracions, només a nivell de reflexions prèvies, ja que cal avaluar elements de funcionament municipal i la relació amb les entitats i els agents per tal de poder fer una diagnosi adequada.

Malgrat l'acte de gestió sembla un aspecte a considerar posteriorment a la fase arquitectònica, dissenyar uns trets bàsics de la futura gestió de l'equipament pot ajudar a definir aspectes estructurals del programa d'ús i sobre tot concretar elements d'acabat i de infraestructures funcionals.

La gestió de l'equipament compren dues fases:

1. El procés per a la definició d'objectius i utilitats de l'equipament a partir de propostes programàtiques prèvies. Aconsellem un procés ponderadament participatiu d'anàlisi i vinculació del agents culturals de la vila.
2. Una vegada l'equipament estigui a punt, omplir-lo de continguts en funció del recursos disponibles i les coordenades traçades, considerant els objectius de base pactats.
3. Malgrat l'acte de gestió sembla un aspecte considerar posteriorment a la fase arquitectònica, dissenyar uns trets bàsics de la futura gestió

MODELS DE GESTIÓ (Referents al punt 2).

1. Gestió Municipal.

Des de la Regiduria de Cultura o, si s'escau, fent que Can Gibert esdevingui la seu del departament.

Cal una persona a temps complert (compartint altres feines de la programació cultural de la vila) per a les següents tasques: Programació, informació, recerca de dades d'agents culturals, control d'usos, control de manteniment, atenció al públic ...

Una persona a temps parcial de reforç horari, amb el coneixement suficient del funcionament tècnic de l'equipament.

Possibilitats d'horari:

Exemple: De dimarts a divendres, de 16 a 22 h.

Dissabte, de 10 a 13 h i de 17 a 21 h.

Diumenges i festius, en funció dels actes programats.

En el supòsit que la Regiduria de Cultura ubiqués la seva seu a l'equipament es podria contemplar, també, un horari d'atenció de matins (Horari d'oficines municipals)

Possibilitats de programació:

- a. Activitats programades exclusivament per departaments municipals o pel coordinador/a de l'equipament.
- b. Activitats programades exclusivament des de les entitats o per persones externes.
- c. Programació mixta, amb una línia de programació municipal i una altra línia de programació d'activitats des de les entitats.

2. Gestió externa.

- a. Directament gestionant l'ús a través d'una coordinadora d'entitats culturals (Patronat o Consell).
- b. A través d'una empresa de gestió de caire municipal o privada.

FINALITZACIÓ DE LA PRIMERA FASE

Amb aquest informe tècnic conclou la primera fase de la elaboració del programa d'ús de l'equipament cultural de Can Gibert, tot i que s'està en disposició de col·laborar, si cal a nivell de comentaris tècnics, en la possible exposició pública del document.

La següent fase inclou l'assessorament per a la realització del projecte arquitectònic i la col·laboració en el disseny de les infraestructures (equips tècnics i mobiliari específic) prèvies a l'obertura de l'equipament.

JUANJO NAVARRO.
TRIFUSIÓ, Projectes Culturals
Maig de 2005